Partiële Herziening 3

Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011

Toelichting

Gemeente Oss

Partiële Herziening 3
Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011
vastgesteld

Toelichting

Gemeente Oss,
augustus 2018

INHOUDSOPGAVE

TOELICHTING

Hoofdstuk 1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding 7
1.2 Begrenzing plangebied 7
1.3 Geldende bestemmingsplannen 8

Hoofdstuk 2 Bestaande situatie 9

Hoofdstuk 3 Toelichting op het plan 11

Hoofdstuk 4 Toelichting op de regels 13

Hoofdstuk 5 Beleidskader en programma 15
5.1 Wettelijk kader 15
5.2 Rijksbeleid 15
5.3 Provinciaal beleid 15
5.4 Gemeentelijk beleid 16

Hoofdstuk 6 Verantwoording 19

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid 21

Hoofdstuk 8 Overleg en maatschappelijke uitvoerbaarheid 23
8.1 Inspraak 23
8.2 Overleg 23

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Voorbereidingsbesluit
- Bijlage 2: Nota van uitgangspunten mestbewerking

TOELICHTING

Partiële Herziening 3
Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 8 juli 2017 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de Verordening Ruimte actualisatie 2017 vastgesteld. Hierdoor is mestbewerking op middelzware en zware bedrijventerreinen in Oss niet langer uitgesloten in de Verordening Ruimte. Dit betekent dat mestbewerking planologisch is toegestaan op meerdere bedrijventerreinen in de gemeente. Hier is bij de opstelling van de bestemmingsplannen voor deze bedrijventerreinen geen rekening gehouden. Het initiatief voor een mestbewerkingsbedrijf op het bedrijventerrein Elzenburg heeft duidelijk gemaakt dat een grootschalig mestbewerkingsbedrijf veel invloed kan hebben op de (wijde) omgeving. Ook leidt een grootschalig mestbewerkingsbedrijf tot grote maatschappelijke onrust.
De gemeenteraad heeft op 20 september 2017 een voorbereidingsbesluit genomen (NL.IMRO.0828.VBbedrijvnterrnoss-VG01) voor de bedrijventerreinen binnen de gemeente Oss. Hierin is bepaald dat het verboden is het gebruik van gronden en opstallen op de bedrijventerreinen te wijzigen voor een mestbewerkingsbedrijf. Ook is daarbij besloten dat de gemeente bepaalt of, waar en in welke omvang de gemeente mestbewerking wil toestaan op bedrijventerreinen om vervolgens de bestemmingsplannen voor deze bedrijventerreinen te herzien. Het voorbereidingsbesluit is als bijlage 1 opgenomen bij deze toelichting.
In vervolg op het voorbereidingsbesluit is door het college op 21 november 2017 besloten om in een nota van uitgangspunten de voorwaarden voor mestbewerking uit te werken voor bedrijventerreinen en het buitengebied van de gemeente Oss. Voor het buitengebied geldt specifiek provinciaal beleid. Vestiging van een mestbewerkingsbedrijf op een nieuwe (lege) locatie in het buitengebied is uitgesloten. Daarom staan in de nota alleen uitgangspunten voor vestiging op bedrijventerreinen.

Op 25 januari 2018 heeft de gemeenteraad de Nota van Uitgangspunten mestbewerking vastgesteld. Die nota legt de voorwaarden vast waaronder de gemeente medewerking wil verlenen aan de vestiging van een mestbewerkingsbedrijf op een bedrijventerrein. In het bestemmingsplan Bedrijventerreinen Elzenburg – De Geer – Oss – 2011 zijn niet alle voorwaarden van de nota opgenomen. De gemeente wil in alle gevallen bereiken dat aan al de voorwaarden voor vestiging wordt voldaan. De beste manier om dat te bereiken is met een milieueffectrapportage (m.e.r.) en een volledige m.e.r.-procedure. De mogelijkheid bestaat niet om via het bestemmingsplan zeker te stellen dat een initiatiefnemer een m.e.r. uitvoert. Daarom rest geen andere keuze dan de vestiging van een grootschalig mestbewerkingsbedrijf op bedrijventerrein Elzenburg – De Geer planologisch onmogelijk te maken. De voorliggende herziening van het bestemmingsplan is precies daarop gericht. De Nota van Uitgangspunten mestbewerking is als bijlage 2 opgenomen bij deze toelichting.

NB: Voor de definitie van het begrip mestbewerking sluit dit bestemmingsplan in regels en toelichting aan bij de definitie van mestbewerking in de nu geldende Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant: 'Mestbewerking is de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygiënisatie of indamping van mest.' Verwerking van mest past binnen deze definitie en valt daarom onder het begrip mestbewerking.

1.2 Begrenzing plangebied

Omdat de herziening betrekking heeft op een relatief kleine aanpassing van regels van het moederplan Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011 hebben wij ervoor gekozen om het moederplan gedeeltelijk te herzien. Op grond van de landelijke afspraken die gelden voor een gedeeltelijke herziening

van een bestemmingsplan overeenkomstig de Wet ruimtelijke ordening (onder andere de Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen, PRBP 2012) is de plangrens van een gedeeltelijke herziening gelijk aan de plangrens van het moederplan.

Begrenzing plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Het geldende bestemmingsplan is het bestemmingsplan 'Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011' en de daarbij behorende partiële herzieningen 1 en 2. Dit bestemmingsplan ('moederplan') is op 7 april 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Er is geen beroep ingediend tegen het vastgestelde bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is op 30 juni 2011 in werking getreden en onherroepelijk.

Hoofdstuk 2 Bestaande situatie

De bedrijventerreinen Elzenburg en De Geer liggen ten noorden van de stad Oss en de kern Berghem. Daar liggen de woonwijken Horzak-noord, Schadewijk en die van Berghem. De bedrijventerreinen zijn inwaarts gezoneerd. Dit betekent dat op de gedeelten van de bedrijventerreinen die het meest dicht bij de woonwijken liggen, bedrijven uit de milieucategorieën 1 tot en met 3 zijn toestaan. De gedeelten van de bedrijventerreinen die op grotere afstand liggen van de woonwijken, zijn bedoeld voor bedrijven uit de milieucategorieën 3 tot en met 5. Grote lawaaimakers en Bevi-bedrijven zijn hier ook toegestaan. Dit geldt ook voor mestbewerkingsbedrijven. Bij de ontwikkeling van deze bedrijventerreinen en bij de vaststelling van het moederplan is geen rekening gehouden met de mogelijke komst van grootschalige mestbewerkingsbedrijven. Mest werd toen immers vooral uitgereden op het land of anderszins verwerkt op het eigen agrarische bedrijf.
Niet ieder bedrijventerrein is geschikt voor mestbewerkingsbedrijven. Dit is afhankelijk van het profiel van het bedrijventerrein, de ligging van het bedrijventerrein ten opzichte van de woonbebouwing en de reeds aanwezige bedrijvigheid.
Het bedrijventerrein Elzenburg is een gemengd, grootschalig, traditioneel en wat ouder bedrijventerrein. Logistiek- en bouwbedrijven zijn hier aanwezig maar ook afvalbedrijven. Een mestbewerkingsbedrijf zou hier onder voorwaarden mogelijk kunnen zijn voor zover voldoende afstand tot de woonbebouwing wordt aangehouden en voldaan kan worden aan strenge voorwaarden om overlast naar en gezondheidsrisico's voor de omgeving (bedrijven en woningen) te voorkomen. De regels van het moederplan voorzien onvoldoende in die strenge voorwaarden.
Het bedrijventerrein De Geer is pas later gerealiseerd en hier zijn hoogwaardige bedrijven gevestigd. Hoogwaardig zowel wat betreft uitstraling als wat betreft productieproces. Denk bijvoorbeeld aan farmaceutische bedrijven als MSD en Aspen. Een mestbewerkingsbedrijf past niet binnen het profiel van dit bedrijventerrein. De Geer is om deze reden geen geschikte locatie voor de vestiging van een mestbewerkingsbedrijf.

Hoofdstuk 3 Toelichting op het plan

De gemeenteraad heeft op 25 januari 2018 de Nota van Uitgangspunten mestbewerking voor bedrijventerreinen vastgesteld. De gemeenteraad heeft besloten om grootschalige mestbewerking niet op voorhand toe te staan op de bedrijventerreinen Elzenburg en De Geer. De gemeenteraad vindt het noodzakelijk dat door een eventuele initiatiefnemer een milieueffectrapportage (m.e.r.) wordt opgesteld en dat de volledige m.e.r.-procedure wordt doorlopen alvorens medewerking kan worden verleend aan de vestiging van een mestbewerkingsbedrijf. Uit het milieueffectrapport moet eenduidig en overtuigend blijken dat vestiging van een mestbewerkingsbedrijf vanuit milieutechnisch / milieuhygiënisch opzicht aanvaardbaar is.
De huidige regeling in het moederplan sluit onvoldoende aan bij de voorwaarden die op 25 januari 2018 zijn vastgesteld door de raad. De gemeente heeft geen instrumenten om de voorwaarden zoals die in de Notitie van Uitgangspunten mestbewerking zijn geformuleerd toch rechtstreeks van kracht te laten zijn en zodoende voldoende waarborgen voor de afweging van mestinitiatieven in te bouwen. Een omgevingsvergunning voor de oprichting van een mestbewerkingsbedrijf is m.e.r.-beoordelingsplichtig. Deze procedure gaat vooraf aan de procedure voor de benodigde omgevingsvergunning. Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant is bevoegd voor het verlenen van een omgevingsvergunning oor een GPBV (IPPC) installatie die een grotere capaciteit heeft dan 25.000 m3 per jaar.
Om toch regie te kunnen houden over de vestiging van een grootschalig mestbewerkingsbedrijf in Oss, ziet de gemeente daarom geen andere mogelijkheid, dan om in het bestemmingsplan een grootschalig mestbewerkingsbedrijf planologisch onmogelijk te maken op deze bedrijventerreinen. Op die manier zal per individuele aanvraag een ruimtelijke onderbouwing moeten worden opgesteld ter toelichting van de ruimtelijke gevolgen van de vestiging en een m.e.r.-beoordelingsplicht gelden ter toelichting van de milieugevolgen. Als bevoegd gezag voor een omgevingsvergunning ter afwijking van het bestemmingsplan, zal de gemeente of de provincie zo per geval, in plaats van op voorhand voor het gehele bedrijventerrein, gericht moeten beoordelen of de vestiging voldoet aan de voorwaarden zoals deze ook volgen uit de Nota van Uitgangspunten mestbewerking en het provinciale beleid. De voorliggende partiële herziening is precies daarop gericht.

Hoofdstuk 4 Toelichting op de regels

Een grootschalig mestbewerkingsbedrijf valt binnen de milieucategorie 5 van de bij de regels behorende milieuzoneringslijst. Een kleiner mestbewerkingsbedrijf valt binnen de milieucategorie 4 van deze zoneringslijst. Binnen de bestemming 'Bedrijf-1' zijn bedrijven met deze milieucategorieën toegestaan. Daarom is een sublid toegevoegd aan artikel 3.1 onder a dat bepaalt dat mestbewerkingsbedrijven niet zijn toegestaan. Ook is de milieuzoneringlijst aangepast en is mestbewerking doorgehaald.

Hoofdstuk 5 Beleidskader en programma

5.1 Wettelijk kader

In de Wet ruimtelijke ordening staat in artikel 3.1 dat de gemeenteraad een of meer bestemmingsplannen vaststelt voor het grondgebied van de gemeente. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen.

5.2 Rijksbeleid

5.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 heeft de minister van Infrastructuur en Ruimte de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De visie stelt het (integrale) kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau in Nederland. Een van de hoofddoelen van structuurvisie is het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving.

5.2.2 Mestbeleid

Het mestbeleid in Nederland is gebaseerd op de Europese Nitraatrichtlijn. Hierin zijn afspraken gemaakt over de hoeveelheid nitraat die is toegestaan in het grond- en oppervlaktewater.
Voor het gebruik van dierlijke mest geldt een gebruiksnorm van maximaal 170 kilogram stikstof per hectare. Nederland wijkt onderbouwd af van de gebruiksnorm.
Een belangrijk onderdeel van het mestbeleid is de mestverwerkingsplicht. Dit is de verplichting voor landbouwers om een deel van het bedrijfsoverschot te laten verwerken. De overheid wil er zo voor zorgen dat de druk op de gebruiksnormen afneemt. Ook stelt het mestbeleid regels aan het be- en verwerken van meststoffen. Om de mestbewerkingscapaciteit te vergroten zijn nieuwe installaties nodig.

Het mestbeleid van het rijk stelt niet waar de mestbewerking moet plaatsvinden.

5.3 Provinciaal beleid

Mest als waardevol product in een innovatieve en duurzame veehouderij die haar kringlopen sluit en geen belasting vormt voor mens en natuur. Dat is het streefbeeld van de provincie Noord-Brabant. Het bewerken van mest draagt hieraan bij. Daarom wil de provincie geen beperkingen meer opleggen aan de hoeveelheid mest die bewerkt mag worden. Die mestbewerking kan plaatsvinden op de eigen boerderij of op bedrijventerreinen. Bewerking voor derden is niet toegestaan in het landelijk gebied, afgezien van kleinschalige vergisting van mest door melkveehouders en als de mest via pijpleidingen vanaf verschillende locaties wordt samengebracht. Uitgangspunt van beleid is dat mestbewerking voor niet ter plaatste geproduceerde mest plaatsvindt op daartoe geschikte bedrijventerreinen.

Verordening Ruimte
De Verordening ruimte stelt stringente regels aan de bewerking van mest in het buitengebied. Naast de 'normale' regels zijn in de Verordening ruimte ook regels met rechtstreekse werking opgenomen. In de Verordening ruimte zijn geen regels opgenomen ter regulering van mestbewerking op bedrijventerreinen.

De toelichting (Verordening Ruimte 2014, Toelichting bij artikel 7.11 en artikel 34) zegt hierover onder meer het volgende:

"Uitgangspunt van het beleid is dat een eerste mestbewerking van de ter plaatse geproduceerde mest plaatsvindt op het bedrijf zelf, zoals een scheiding van de dikke en dunne fractie en hygiënisatie. Dit is binnen het bouwperceel van veehouderijen rechtstreeks mogelijk. De verdere bewerking van mest betreft een industriële activiteit die thuis hoort op daarvoor geschikte bedrijventerreinen.
(…)
Om te voorkomen dat er in het landelijk gebied initiatieven voor mestbewerking ontstaan die niet passen bij het nieuwe beleid, is er voor gekozen rechtstreeks werkende regels op te nemen. De rechtstreeks werkende regel moet bij een aanvraag voor omgevingsvergunning betrokken worden. Met het opnemen van een rechtstreekse regel wordt de afwegingsruimte van de gemeente vergaand beperkt. Voordeel is echter dat het te voeren beleid met onmiddellijke ingang in werking treedt, nadat de Verordening in werking is getreden.
Omdat het beleid de vestiging van mestbewerking op bedrijventerreinen wil ondersteunen, richten de rechtstreeks werkende regels voor mestbewerking zich alleen op initiatieven in het buitengebied voor de bewerking van mest die niet ter plaatse is geproduceerd. Daar is de ontwikkeling van mestbewerkingsinitiatieven voor derden immers alleen onder stringente voorwaarden -als uitzondering- mogelijk. Mestbewerking van ter plaatse geproduceerde mest wordt niet door deze rechtstreeks werkende regels geraakt."

De Verordening ruimte zelf stelt niet dat mestbewerking op (middel-) zware bedrijventerreinen moet. In de verordening zijn geen regels opgenomen dat een (middel-) zwaar bedrijventerrein moet voorzien in vestigingsmogelijkheden voor mestverwerking, of een verbod op het schrappen van die mogelijkheden. Het rijksbeleid kent zo'n gebod en/of verbod evenmin.
Uitgaande van het subsidiariteitsbeginsel binnen de ruimtelijke ordening heeft een gemeente daarmee de beleidsvrijheid en bevoegdheid om binnen haar grenzen vestiging van een mestbewerkingsbedrijf planologisch (on)mogelijk te maken op daartoe (on)geschikte bedrijventerreinen.

Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant heeft op 17 april 2018 de Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant 2018 (Prb. 2018, nr. 3050) en de Beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties Noord-Brabant (Prb. 2018, nr.3051) vastgesteld.

Vanuit Agrifood Capital, een regionaal verband van gemeenten uit Noordoost Brabant en de provincie, wordt op initiatief van de provincie gesproken over de transitie van de landbouw. In dat kader is een werkgroep mestbewerking NO en ZO-Brabant werkzaam. De werkgroep stelt in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant een visie op over mestbewerking.
Een concept van de visie wordt 26 juni 2018 aangeboden aan de bestuurlijke kopgroep Transitie Landbouw en gaat daarna nog het besluitvormingsproces in. Met deze visie is geen rekening gehouden bij deze herziening.

5.4 Gemeentelijk beleid

De Osse economie rust op de ontwikkel- en maakindustrie met als pijlers life sciences, logistiek en agrifood. Nog altijd ontstaan in Oss talloze nieuwe innovaties, startende bedrijven en bedrijven die zichzelf of hun diensten en producten verder ontwikkelen. De bedrijven reageren al sinds jaar en dag op elkaar en ze blijven dat doen. Niet alleen binnen een sector, maar steeds meer binnen
een keten van bedrijfsactiviteiten.

De gemeente heeft, net als de provincie, de voorkeur voor mestbewerking dicht bij de bron. Dus op het eigen bedrijf of bij een bedrijf dat voor een aantal boeren in de omgeving de mest verwerkt. Op dit moment kan de mest die wordt geproduceerd binnen de gemeente worden verwerkt op de eigen agrarische bedrijven en op andere locaties in het buitengebied waar mest van derden wordt bewerkt, tenminste, als de lopende initiatieven in het buitengebied worden gerealiseerd. De gemeente kan, als dat

nodig is, ook nog een regionale rol vervullen bij de bewerking van mest op een bedrijventerrein. In dat geval wenst de gemeente echter dat Brabantbreed en regionaal in beeld wordt gebracht wat de behoefte is aan capaciteit voor mestbewerkingsbedrijven en waar deze mestbewerking het beste plaats kan vinden. Mestbewerking zo dicht mogelijk bij de bron en dus met zo min mogelijk transportbewegingen is dan een belangrijk uitgangspunt voor een duurzame oplossing van het mestoverschot.

Inzichten en onderzoeken mestbewerking
Een grootschalig mestbewerkingsbedrijf is niet zomaar een bedrijf. Er zijn nog veel onzekerheden over de milieuhygiënische effecten van een dergelijk bedrijf. Zie hierover ook de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 29 augustus 2017 (ECLI:NL:RBOBR:2017:4560). Met name de effecten van geurbelasting, transport en gezondheid voor de omgeving zijn nog onduidelijk.
Het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant heeft inmiddels op 17 april 2018 de Beleidsregel volksgezondheid en mestbewerkingsinstallaties Noord-Brabant en de Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant 2018 vastgesteld. Het is voor de gemeente Oss nog niet duidelijk en zeker gesteld dat daarmee afdoende maatregelen voor bedrijven kunnen worden voorgeschreven ter bescherming van de leefomgeving. Uit de ontwikkeling, evaluatie en het gebruik van meetsystemen bij bedrijven moet dat nog blijken.
Er zijn voorbeelden uit de omgeving van mestbewerkingsbedrijven die moeite hebben om de bedrijfsprocessen goed te regelen met alle onaanvaardbare milieugevolgen van dien voor de hele omgeving (Nistelrode, Zeeland).

Twee belangrijke milieubelastende aspecten zijn geur en volksgezondheid. Een goede beoordeling en handhaving van de toe te passen technieken zodat de omwonenden een afdoende geur- en gezondheidsbeschermingsniveau wordt geboden, kent nog vele leemten.

Het Kennisplatform veehouderij en gezondheid is een samenwerking van zeven kennis- en praktijkorganisaties; RIVM, Wageningen University & Research, UU, ZonMw, GGD GHOR Nederland, Omgevingsdienst NL en LTO. Uit het Kennisbericht Mest en mestbewerking van het Kennisplatform d.d. 14-02-2018 blijkt dat op gebied van gezondheid niet bekend is wat het effect is van mestbewerking op de omgeving.
Het Kennisbericht omschrijft het aldus:
'Wat betreft de mest gaan de zorgen over de mogelijke risico's voor de volksgezondheid door blootstelling via lucht of water aan fijnstof, endotoxinen, zoönoseverwekkers, antibioticumresiduen, resistente bacteriën en schadelijke micro-organismen. Daarnaast ervaren bewoners hinder door geur of geluid. Ook de belasting van de omgeving met veel en zwaar transport van veehouderijen naar de mestbewerkingsinstallaties is reden tot zorg. Tot slot bestaan er zorgen over de veiligheid van de mestbewerkingsinstallaties. Dan gaat het vooral om mogelijke calamiteiten en risico's van gasvorming (explosiegevaar).'

Ook blijkt uit het Kennisbericht dat nog onvoldoende bekend is op gebied van geur:
'Mest bestaat uit een groot aantal verbindingen, waarvan sommige bij zeer lage concentraties al geurhinder kunnen opleveren. Bij elke handeling met mest kan daarom geurhinder ontstaan. Voor de mestbewerking lijken vooral drogen/indikken en composteren van belang, maar ook daarvan zijn geen representatieve metingen beschikbaar. Ook over de manier waarop omwonenden geur beleven en beoordelen is onvoldoende kennis.'
Dit is vooral ook naar voren gekomen in de (beroeps)procedures voor de vestiging van een mestbewerkingsinstallatie te Oss. Verwijzend naar de in dit kader uitgebrachte deskundigenadviezen blijkt evident dat kennis over geur van grootschalige mestbewerkingsinstallaties nog vele onduidelijkheden kent.

'Voor het kunnen vaststellen van emissies uit deze processen is een verdere ontwikkeling van meetmethoden vereist. Welke gezondheidseffecten eventuele emissies kunnen hebben voor omwonenden is met de huidige stand van kennis niet vast te stellen.'

Naar de huidige stand van de techniek en met deze onvolledige inzichten kan de gemeente onvoldoende waarborgen opnemen in een bestemmingsplan om een goede leefomgeving te garanderen voor de omgeving van een grootschalig mestbewerkingsbedrijf. Vanuit het voorzorgsbeginsel wil de gemeente vestiging van grootschalige mestbewerking op bedrijventerreinen niet in overweging nemen totdat aangetoond is dat vestiging van een mestbewerkingsbedrijf vanuit oogpunt van gezondheid en milieu aanvaardbaar en inpasbaar is. Ontbrekende kennis over consequenties voor de volksgezondheid als gevolg van de intensieve veehouderij is voor de gemeente een reden te meer om uiterst zorgvuldig om te gaan met vestiging van grootschalige mestbewerkingsbedrijven. Uit voorzorg en zorg voor de gezondheid van de inwoners van de gemeente en de werknemers op het bedrijventerrein, wil de gemeente eerst waarborgen verkrijgen over de effecten van grootschalige mestbewerking.

Hoofdstuk 6 Verantwoording

In dit bestemmingsplan wordt mestbewerking op de bedrijventerreinen Elzenburg en De Geer uitgesloten. Grootschalige mestbewerking op deze bedrijventerreinen is niet toegestaan omdat mestbewerking veel negatieve gevolgen kan hebben voor de woon- en werkomgeving. Per individuele aanvraag zal een ruimtelijke onderbouwing moeten worden opgesteld ter toelichting van de ruimtelijke gevolgen van de vestiging en een m.e.r.-beoordelingsplicht gelden ter toelichting van de milieugevolgen. Als bevoegd gezag voor een omgevingsvergunning ter afwijking van het bestemmingsplan, zal de gemeente of de provincie zo per geval, in plaats van op voorhand voor het gehele bedrijventerrein, gericht moeten beoordelen of de vestiging voldoet aan de voorwaarden zoals deze ook volgen uit de Nota van Uitgangspunten mestbewerking en het provinciale beleid. Hierdoor worden de rechten van de woon- en werkomgeving het beste gewaarborgd.

Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid

De herziening van dit bestemmingsplan heeft geen kosten voor de gemeente tot gevolg. Eventuele planschadekosten zijn voor rekening van de gemeente.

Hoofdstuk 8 Overleg en maatschappelijke uitvoerbaarheid

8.1 Inspraak

Er is geen inspraakprocedure gevolgd. Dit was niet mogelijk in verband met het voorbereidingsbesluit dat op 22 september 2018 vervalt.

8.2 Overleg

Met de provincie heeft overleg plaatsgevonden over dit bestemmingsplan. De provincie stemt niet in met het plan en heeft een zienswijze ingediend.

BIJLAGEN

Partiële Herziening 3
Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011

BIJLAGE 1: Voorbereidingsbesluit

Partiële Herziening 3
Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011

Gemeenteraad

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling:S/RO
Datum collegebesluit:

Onderwerp:

Wat adviseert het college te besluiten?

1. *De gemeenteraad het voorstel te doen een voorbereidingsbesluit te nemen voor het plangebied zoals is aangegeven op bijgaande tekening, overeenkomstig bijgaand raadsvoorstel, raadsbesluit en de daarbij behorende stukken.*

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?
Op 8 juli 2017 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant de Verordening Ruimte actualisatie 2017 vastgesteld. Hierdoor is mestverwerking op middelzware en zware bedrijventerreinen in Oss niet langer uitgesloten in de Verordening Ruimte. Dit betekent dat mestverwerking planologisch is toegestaan op meerdere bedrijventerreinen in de gemeente. Hier is bij de opstelling van de bestemmingsplannen voor deze bedrijventerreinen geen rekening gehouden. Het initiatief voor een mestverwerkingsfabriek op het bedrijventerrein Elzenburg heeft duidelijk gemaakt dat een mestverwerkingsfabriek veel invloed kan hebben op de (wijde) omgeving. Ook leidt een mestverwerkingsfabriek tot grote maatschappelijke onrust. Daarom is het belangrijk dat wij bepalen of, waar en in welke omvang wij mestverwerking willen toestaan op bedrijventerreinen om vervolgens de bestemmingsplannen voor deze bedrijventerreinen te herzien. Een voorbereidingsbesluit geeft ons de tijd om ons beleid te bepalen en de bestemmingsplannen te herzien.

Welk resultaat willen we bereiken?
Een vastgesteld voorbereidingsbesluit dat de vestiging van mestverwerking op bedrijventerrein verbiedt voor een termijn van één jaar.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?
1.1 Een voorbereidingsbesluit is bedoeld om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden.
Voor het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen heeft de gemeenteraad een specifiek instrument, namelijk het voorbereidingsbesluit. Met dit besluit wordt een voorbereidingsbescherming beoogd, waarmee een aanhoudingsplicht geldt voor bouw- en aanlegactiviteiten. Dit betekent dat omgevingsvergunningen Bouwen die passen binnen het van kracht zijnde bestemmingsplan toch nog niet mogen worden verleend. In een voorbereidingsbesluit wordt bepaald voor welk gebied het besluit geldt en met ingang van welke dag het in werking treedt. Een voorbereidingsbesluit geldt in

principe voor een jaar. Als binnen deze periode een nieuw ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd, neemt het ontwerpbestemmingsplan de beschermende werking van het voorbereidingsbesluit over.

1.2 Hierdoor kunnen we beleid ontwikkelen voor mestverwerking op bedrijventerreinen en de geldende bestemmingsplannen herzien.
Mestverwerking heeft een grote impact op de omgeving. Dit is duidelijk geworden bij het initiatief voor een mestverwerkingsfabriek op bedrijventerrein Elzenburg. Het gaat dan niet alleen om het aspect geur, maar ook om gezondheid, geluid, lucht etc. De wijde omgeving kan last ondervinden van mestverwerking als dit niet goed geregeld is. De komende periode kunnen wij kijken welke bedrijventerreinen eventueel geschikt zijn voor mestverwerking en welke voorwaarden hier dan aan gesteld moeten worden.

1.3 Hierdoor wordt maatschappelijke onrust voorkomen
Op dit moment is er sprake van maatschappelijke onrust als gevolg van het initiatief voor een mestverwerkingsfabriek op bedrijventerrein Elzenburg. Deze onrust is door de vernietiging van de omgevingsvergunning milieu nog niet voorbij. Immers er kan opnieuw een aanvraag worden ingediend. Door als gemeente nu een voorbereidingsbesluit te nemen, weten de inwoners van Oss dat de gemeente eerst beleid op stelt voor mestverwerkingsbedrijven op bedrijventerreinen. En dat bij de opstelling van dit beleid en de herziening van bestemmingsplannen geluisterd wordt naar inwoners en bedrijven van Oss.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?
1.1 Door het voorbereidingsbesluit ontstaat een aanhoudingsverplichting voor aanvragen om een omgevingsvergunning..
De aanhoudingsverplichting bij ingediende omgevingsvergunningaanvragen kan vertragend werken voor alle bedrijven die een omgevingsvergunning aanvragen. Door het voorbereidingsbesluit alleen voor de vestiging van mestverwerkingsbedrijven te laten gelden hebben andere bedrijven hier geen last van.

1.2 Aanvragen die worden ingediend voordat het voorbereidingsbesluit in werking treedt moeten in behandeling worden genomen.
Als er voor de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit een aanvraag wordt ingediend voor een omgevingsvergunning, dan moet deze in behandeling worden genomen. Hierdoor zou alsnog een mestverwerkingsbedrijf kunnen worden gevestigd op een bedrijventerrein als de aanvraag leidt tot een omgevingsvergunning. Dit is een reëel risico omdat het voorbereidingsbesluit pas op een later tijdstip bekend kan worden gemaakt. Het is belangrijk om het besluit geheim te houden totdat publicatie heeft plaatsgevonden. Wij leggen u hierbij tijdelijke geheimhouding op tot het moment van publicatie van het voorbereidingsbesluit.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën
Een voorbereidingsbesluit heeft geen financiële gevolgen.

b. Communicatie
Het voorbereidingsbesluit wordt gepubliceerd in de Staatscourant en Oss Actueel. Tot die tijd wordt er niet gecommuniceerd over dit besluit omdat anders ongewenste aanvragen om een omgevingsvergunning kunnen worden ingediend.

c. Uitvoering
Na de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit worden intern en extern de vergunningverleners direct op de hoogte gesteld.

d. Overlegd met
VTH

Burgemeester en wethouders van Oss,

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.J.H. van Schaijk	drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

Bijlagen
Voorbereidingsbesluit met bijbehorende tekening

Gemeenteraad

GEMEENTE Oss

Onderwerp: Voorbereidingsbesluit bedrijventerreinen

Volgnummer:

Dienst/afdeling:

De raad van de gemeente Oss;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 september 2017;

gelet op het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening;

besluit:

1. Te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor de bedrijventerreinen binnen de gemeente Oss, zoals bedoeld in artikel 3.7, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening (voorbereidingsbesluit) voor de gronden die zijn aangegeven op de verbeelding met bestandsnaam NL.IMRO.0828.VBbedrijvnterrnoss-VG01.
2. Te bepalen dat het verboden is het gebruik van gronden en opstallen op de bedrijventerreinen te wijzigen ten behoeve van een mestverwerkingsbedrijf.
3. Te bepalen dat de verplichting om de beslissing op een aanvraag om omgevingsvergunning op grond van Hoofdstuk 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aan te houden, slechts betrekking heeft op aanvragen ten behoeve van de vestiging van een mestverwerkingsbedrijf.
4. Te bepalen dat het voorbereidingsbesluit in werking treedt op 22 september 2017.
5. De tijdelijke geheimhouding die het college heeft opgelegd tot het moment van publicatie van het voorbereidingsbesluit, te bekrachtigen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van woensdag 20 september 2017.

De gemeenteraad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

drs. P.H.A. van den Akker

drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

Coll:

Dienst Stadsbeleid

GEMEENTE Oss

Voorbereidingsbesluit Bedrijventerreinen Oss- 2017

Verbeelding

get.	MdK	a		d		schaal	1:60,000
dat.	20-09-2017	b		e		werknr.	NL.IMRO.0828.VBbedrijventerreinoss
form.	A3	c		f		tekeningnr.	VBbedrijventerreinoss-VG01

BIJLAGE 2: Nota van uitgangspunten mestbewerking

Partiële Herziening 3
Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011

Nota van uitgangspunten mestbewerking

Gemeente Oss, 25 januari 2018

Inhoudsopgave

1. Aanleiding 5
a. Standpunt provincie 6
b. Beleid van de provincie 6
c. Standpunt gemeente 7
d. Conclusie 7
2. Uitgangspunten mestbewerking op bedrijventerreinen Oss 8
a. Welke bedrijventerreinen komen in aanmerking voor mestbewerking 8
b. Beoordeling van de bedrijventerreinen 8
c. Onder welke voorwaarden? 9
3. Eindconclusie 13

1. Aanleiding

Provinciaal beleid[1] over mestbewerking[2] heeft geleid tot een maatschappelijk debat over de vestiging van een mestbewerkingsbedrijf op een bedrijventerrein in de gemeente Oss. Een groot mestbewerkingsbedrijf heeft namelijk het voornemen om zich te vestigen op bedrijventerrein Elzenburg in onze gemeente.

De gemeente Oss heeft daarover gezegd dat zij hierin een 'ja, mits' houding wil aannemen. Alleen onder stevige voorwaarden, wil de gemeente medewerking verlenen aan deze vestiging. De gemeente heeft er bij de initiatiefnemers en de provincie Noord-Brabant steeds op aangedrongen hier een 'showcase' van te maken waar het betreft de waarborgen voor de omwonenden. Deze 'ja, mits' houding is op 15 december 2016 bekrachtigd door de gemeenteraad.

De provincie Noord Brabant heeft op 15 november 2016 positief besloten over de omgevingsvergunning milieu voor het mestbewerkingsbedrijf op Elzenburg. In augustus van dit jaar vernietigde de rechtbank Den Bosch het besluit van de provincie voor deze vergunning milieu[3]. De verwachting is dat het bedrijf een nieuwe aanvraag voor deze vergunning indient, die rekening houdt met de uitspraak van de rechtbank.
De gemeente wil regie hebben op deze (nieuwe) aanvraag tot vestiging. Dit om invulling te kunnen (laten) geven aan de benodigde voorwaarden voor vestiging.

De gemeenteraad heeft daarom op 20 september 2017 een voorbereidingsbesluit genomen (NL.IMRO.0828.VBbedrijvnterrnoss-VG01) voor de bedrijventerreinen binnen de gemeente Oss. Hierin is bepaald dat het verboden is het gebruik van gronden en opstallen op de bedrijventerreinen te wijzigen voor een mestbewerkingsbedrijf. Ook is daarbij besloten dat de gemeente bepaalt of, waar en in welke omvang de gemeente mestbewerking wil toestaan op bedrijventerreinen om vervolgens de bestemmingsplannen voor deze bedrijventerreinen te herzien.

Provinciale Staten van de Provincie Noord-Brabant (PS) hebben over grootschalige mestbewerking op 10 november 2017 een motie aangenomen. De motie geeft onder meer aan dat PS het College van Gedeputeerde Staten (GS) verzoeken bij een excellente vergunningaanvraag, die gezondheid en veiligheid in de omgeving borgt, alles in werking te stellen om te komen tot een snelle, zorgvuldige vergunningverlening (voor een grootschalige mestbewerkingsinstallatie). Daarbij is inbegrepen het opstellen van een provinciaal inpassingsplan.

In vervolg op het voorbereidingsbesluit is door het college op 21 november 2017 besloten om in een nota van uitgangspunten de voorwaarden voor mestbewerking uit te werken voor bedrijventerreinen en het buitengebied van de gemeente Oss. De Nota van Uitgangspunten Mestbewerking zal uitgangspunten bevatten die richtinggevend zijn voor onze opstelling over mestbewerking in Oss.

1 Voor de provincie is mestverwerking gelijk aan mestbewerking, de definitie van mestbewerking is opgenomen in de Verordening ruimte Noord-Brabant. In deze nota kan voor bewerking ook verwerking gelezen worden.
2 Definitie Mestbewerking: de toepassing van basistechnieken of combinaties daarvan met als doel de aard, samenstelling of hoedanigheid van dierlijke mest te wijzigen, zoals droging, bezinking, (co)vergisting, scheiding, hygiënisatie of indamping van mest;
3 Rechtbank Oost-Brabant 29-08-2017, zaaknummer 16_3877 ECLI:NL:RBOBR:2017:4560

Voor het buitengebied geldt specifiek provinciaal beleid. Vestiging van een mestbewerkingsbedrijf op een nieuwe (lege) locatie in het buitengebied is uitgesloten. Daarom nemen we in deze nota alleen uitgangspunten op voor vestiging op bedrijventerreinen.

Bij het opstellen van de Nota van Uitgangspunten mestbewerking is het beleid en standpunt van de provincie van belang.

a. Standpunt provincie

'Mest als waardevol product in een innovatieve en duurzame veehouderij die haar kringlopen sluit en geen belasting vormt voor mens en natuur.' Dat is het streefbeeld van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (GS). Het bewerken van mest draagt hieraan bij. Daarom wil GS geen beperkingen meer opleggen aan de hoeveelheid mest die bewerkt mag worden. Die mestbewerking kan plaatsvinden op de eigen boerderij of op bedrijventerreinen. Bewerking voor derden is niet toegestaan in het landelijk gebied, afgezien van kleinschalige vergisting van mest door melkveehouders en als de mest via pijpleidingen vanaf verschillende locaties wordt samengebracht.

b. Beleid van de provincie

De uitgangspunten van beleid van de provincie voor mestbewerking zijn vastgelegd in de Verordening ruimte Noord-Brabant (de verordening).

Uitgangspunt van beleid is dat mestbewerking voor *niet ter plaatste geproduceerde mest* plaatsvindt op daartoe geschikte bedrijventerreinen.

De regio en Oss
Zoals in tabel 1 is te zien, moet in Brabant van de 5.400.000 ton mest van hokdieren ongeveer 50% ofwel 2.790.000 ton mest bewerkt worden. (De resterende mest kan op het land uitgereden worden.)
De provincie wil daarvoor op zes plaatsen in de provincie bedrijven vestigen voor mestbewerking. Deze bedrijven zouden de mest uit de regio moeten bewerken. Voor vestiging is een milieucategorie 5 bedrijventerrein nodig waar ook mestbewerking kan plaatsvinden. De provincie heeft haar oog op Oss laten vallen. Het op Elzenburg gevestigde terminalbedrijf OOC, wil daar samen met boerencoöperatie MACE een mestbewerkingsbedrijf exploiteren. Die boerencoöperatie bewerkt mest die in de Peel is geproduceerd. Deze coöperatie heeft op diverse plaatsen in de Peel geprobeerd zich te vestigen, onder meer in Landhorst. Daar is al meer dan 8 jaar discussie over met de gemeente en de Provincie. In Landhorst heeft de Provincie geprocedeerd tegen MACE om een m.e.r.-procedure en een MER (milieueffectrapport) af te dwingen. De Raad van State heeft op 16 november 2016[4] in die zaak geoordeeld dat er voor het mestbewerkingsbedrijf een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt.

[4] ECLI:NL:RVS 2016:3057

Tabel 1: Cijfers mestbewerking (Bron: cbs.nl)

	Nederland	Brabant	In Brabant te verwerken of af te voeren mest (N[5])
Hokdieren	12.000.000 ton	5.400.000 ton	2.790.000 ton

c. Standpunt gemeente

De gemeente heeft 15 december 2016 besloten dat zij medewerking wil verlenen als aan een aantal criteria voldaan wordt.

Deze criteria zijn:

(1) de verhouding met de Verordening ruimte
(2) uitvoeren van een MER-onderzoek
(3) verkeer
(4) gezondheid en gezondheidsbeleving
(5) relatie met het bestemmingsplan
(6) geurbelasting
(7) luchtkwaliteit
(8) toezicht en handhaving (monitoring)
(9) dialoog met de omgeving

d. Conclusie

Mestbewerking kan onder voorwaarden plaatsvinden op een bedrijventerrein in Oss. Daarvoor werken we de genoemde criteria uit in uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn richtinggevend voor onze keuzes over onze opstelling voor vergunningverlening door de provincie voor mestbewerkingsbedrijven en voor onze keuze over de inhoud voor het op te stellen bestemmingsplan voor industrieterreinen in Oss.

[5] Berekend op basis van stikstof

2. Uitgangspunten mestbewerking op bedrijventerreinen Oss

a. Welke bedrijventerreinen komen in aanmerking voor mestbewerking

Bij de beoordeling van de vraag welke bedrijventerreinen in aanmerking komen voor mestbewerking zijn de volgende criteria gehanteerd:

1. Een mestbewerkingsinrichting met een capaciteit van 500.000 ton, zoals eerder is aangevraagd door MACE, is een bedrijf dat valt in categorie 5.1 van de milieuzoneringslijst. Een gierbewerkingsinrichting met een capaciteit onder de 100.000 ton is een categorie 4.1 bedrijf. Tussen de 100.000 ton en 300.000 ton is een inrichting voor mestbewerking een categorie 4.2 bedrijf. Boven 300.000 ton is categorie 5.1 van toepassing voor een mestbewerkingsbedrijf.
   Gekeken is welke bedrijventerreinen deze milieucategorieën toestaan.

2. Vervolgens is gekeken naar de ligging van alle bedrijventerreinen ten opzichte van woonbebouwing, natuur, en andere gevoelige functies en infrastructuur. Een mestbewerkingsbedrijf, zoals het initiatief van MACE, valt in milieucategorie 5.1 zoals opgenomen in de milieuzoneringslijst van de VNG. De minimale afstand tussen zo'n bedrijf en een woonwijk is 500 meter. Geur is daarbij de maatgevende factor. De afstand van 500 meter is een <u>richtlijn, een indicatie</u>. Hier kan gelet op de omvang van de inrichting <u>gemotiveerd</u> (met onderzoeken onderbouwd) van worden afgeweken.

3. Als een bedrijventerrein op een afstand van meer dan 500 meter ten opzichte van een woonwijk ligt, is vervolgens gekeken naar het profiel van dit bedrijventerrein. Is het een hoogwaardig bedrijventerrein of een zwaar en/of verouderd bedrijventerrein?

b. Beoordeling van de bedrijventerreinen

Het voorbereidingsbesluit van 20 september 2017, waarbij mestbewerkingsbedrijven worden verboden op de bedrijventerreinen in Oss, heeft betrekking op de volgende bedrijventerreinen:

Het Wargaren in Lith
Het Geffense Veld en Leiweg in Geffen
De Kolk in Ravenstein
De Bulk tussen Ravenstein en Herpen
Moleneind
Landweer
Danenhoef
Vorstengrafdonk
Elzenburg
De Geer

De meeste bedrijventerreinen voldoen niet aan één of meer van de hierboven genoemde criteria.

Het noordelijk gedeelte van bedrijventerrein **Elzenburg** voldoet als enige wel aan de genoemde 3 criteria. Dit gedeelte van het bedrijventerrein Elzenburg staat bedrijven toe die vallen binnen de milieucategorie 5. Het bedrijventerrein Elzenburg is een bedrijventerrein uit de jaren zestig, gemengd, grootschalig en traditioneel. Logistiek en bouw zijn hier aanwezig maar ook afvalbedrijven. Een mestbewerkingsbedrijf is hier vanuit een goede ruimtelijke ordening onder voorwaarden voorstelbaar. En het ligt op meer dan 500 meter van een woonwijk.

Omdat het bestemmingsplan Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss-2011 op een groter deel, niet alleen op het noordelijk deel, van het bedrijventerrein mestbewerkingsbedrijven mogelijk maakt, is een herziening van het bestemmingsplan in alle gevallen noodzakelijk.

Conclusie
Uit de beoordeling van de verschillende bedrijventerreinen blijkt dat alleen het noordelijke gedeelte van bedrijventerrein Elzenburg een geschikte locatie zou zijn voor de vestiging van een grootschalig mestbewerkingsbedrijf.

c. Onder welke voorwaarden?

Voor het vestigen van een mestbewerkingsbedrijf moeten wij voorwaarden opstellen.

Op dit moment zijn milieucategorie 5 bedrijven zonder meer toegestaan op een gedeelte van het bedrijventerrein Elzenburg, ware het niet dat er nu een voorbereidingsbesluit is genomen dat de mogelijkheid tot vestiging van een mestbewerkingsbedrijf 'bevriest'. Met de milieuvergunning worden voorwaarden gesteld onder meer om milieuhinder ten opzichte van gevoelige functies te beperken.
Waarom zouden wij in dit geval dan nog voorwaarden opnemen? Waarom laten wij dan niet het huidige bestemmingsplan in stand? Waar zouden deze voorwaarden op kunnen zien?

> Een mestbewerkingsbedrijf is in bepaalde opzichten niet vergelijkbaar met andere bedrijvigheid op bedrijventerreinen. En het mestbewerkingsbedrijf dat vergunning heeft aangevraagd voor vestiging in Oss is niet zo maar een mestbewerkingsinstallatie, maar een mestbewerkingsinstallatie van een enorme schaal. De installatie verwerkt namelijk 500.000 ton drijfmest per jaar en is daarmee vele malen groter dan de ondergrens van de m.e.r.-beoordelingsplicht (van Lijst D Besluit m.e.r. onder 18.1 - installatie voor de verwijdering van afval van 50 ton per dag of meer).
> De rechtbank Oost Brabant[6] schrijft in de samenvatting bij de uitspraak over de Osse vergunning over het bedrijf onder meer: 'De rechtbank stelt voorop dat dit niet zo maar een mestverwerkingsinstallatie is. Het is de grootste installatie in Noord-Brabant van een omvang die veel groter is dan de mestverwerkingsinstallaties waarover de afgelopen jaren voor deze

[6] ECLI:NL:RBOBR:2017:4560

rechtbank procedures hebben gespeeld. Het is ook de eerste installatie op een industrieterrein bij een stad, voor zover de rechtbank bekend. Het is tot slot een installatie waarop het nieuwe mestverwerkingsbeleid van de provincie Noord-Brabant, zoals dat is vastgelegd in de nieuwe Verordening Ruimte Noord-Brabant 2017, is toegepast. Zeker bij een dergelijke mestverwerkingsinstallatie past het verweerder niet om risico's te nemen of uit te gaan van de meest rooskleurige verwachtingen rondom rendement.'

Het is daarom logisch dat de gemeente waar mogelijk voorwaarden stelt en de procedure voor de vergunning milieu en bouwen nauwlettend volgt, zo nodig reageert en, bij een nieuwe aanvraag, uitgebreid adviseert.
Omdat de ervaring leert dat mestbewerking in deze omvang leidt tot grote maatschappelijke onrust zijn het proces en verwerving van draagvlak.

1. *Milieu, een milieueffectrapport*

De meest verstrekkende voorwaarde die de gemeente voor milieu wil stellen is de voorwaarde dat met een op te stellen milieueffectrapport (MER) een uitgebreide m.e.r.-procedure wordt doorlopen.

Voor de vergunning milieu voor de inrichting die zich wil vestigen op Elzenburg heeft de gemeente daarom de vergunningverlener, de provincie, verzocht de initiatiefnemer te verplichten tot een MER. Ook de initiatiefnemer hebben wij dringend verzocht een MER op te stellen. Omdat het hier gaat om vestiging van een mestbewerkingsinstallatie die mest verwerkt op enorme schaal, en die op de hiervoor genoemde D lijst staat, is deze mestbewerkingsinstallatie m.e.r.-beoordelingsplichtig. De rechtbank Oost-Brabant bevestigt dat. De gemeente vindt dat de initiatiefnemer bij de m.e.r.-beoordeling door de provincie verplicht moet worden tot het opstellen van een MER. De onafhankelijkheid van het advies van de Commissie MER over dat MER is belangrijk om maatschappelijke onrust te verminderen. De gemeente blijft dit standpunt nadrukkelijk uitdragen richting provincie en initiatiefnemer.

Voor het bestemmingsplan: het bestemmingsplan Elzenburg - De Geer Oss – 2011 staat rechtstreeks een mestbewerkingsinstallatie toe. Daar ligt een voorbereidingsbesluit op, om een nieuw bestemmingsplan voor te bereiden. Dit voorbereidingsbesluit 'bevriest' de mogelijkheid van nieuwvestiging voor een jaar.
Het huidige bestemmingsplan kon een dergelijke grootschalige ontwikkeling niet voorzien. Het was bovendien een actualisatieplan, een overwegend conserverend, behoudend bestemmingsplan, zonder grote ontwikkelingen.
Het is echter noodzakelijk dat bij vestiging van een mestbewerkingsbedrijf met een dergelijke omvang sprake is van een goede ruimtelijke ordening, een goed woon- en leefklimaat en zorgvuldige voorbereiding waarvoor mogelijke, belangrijke nadelige milieueffecten degelijk zijn onderzocht.

Om dat te regelen bij het bestemmingsplan is nagegaan wat de juridische mogelijkheden van de gemeente zijn.
De gemeente kan géén MER vragen van initiatiefnemer bij het op te stellen bestemmingsplan. Dat is uitgebreid onderzocht. De gemeente is niet voornemens zelf een MER op te stellen voor het bestemmingsplan. Het eigenaarschap daarvan ligt bij de initiatiefnemer, en niet bij de gemeente.

De gemeente heeft dan twee mogelijkheden:

a. Het op te stellen bestemmingsplan voor Elzenburg kan een regeling krijgen waarbij een mestbewerkingsinstallatie mogelijk is, onder nadere milieuvoorwaarden. Dat kan via een regeling met een wijzigingsbevoegdheid met (onder meer) concrete milieu-hygiënische voorwaarden. Er is in dit geval een kans op planschade, omdat een mestbewerkingsbedrijf niet meer rechtstreeks mogelijk is, maar achter voorwaarden is gezet.
   De provincie heeft dan nog steeds de mogelijkheid een inpassingsplan op te stellen, maar die kans achten wij niet heel groot omdat onder voorwaarden vestiging mogelijk is.
b. Het op te stellen bestemmingsplan voor Elzenburg kan ook een regeling krijgen waarbij een mestbewerkingsinstallatie niet mogelijk is.
   Een risico voor de gemeente is dat er planschade ontstaat bij een bestemmingsplan dat een mestbewerkingsbedrijf niet meer mogelijk maakt. Voor die planschade zou een nadere risicoanalyse gemaakt moeten worden, alvorens de gemeente dit bestemmingsplan in procedure brengt.
   In dit geval is er een grotere mogelijkheid dat de provincie er voor kiest zelf een inpassingsplan op te stellen om het mestverwerkingsbedrijf mogelijk te maken op Elzeneind.

2. Milieu, aspecten geur, geluid en luchtkwaliteit

Een onderzoek naar aspecten zoals geur, geluid en luchtkwaliteit maakt deel uit van het vergunning-traject. Het maakt, aanvullend daar aan, ook onderdeel uit van de eventuele planologische- en milieutoets van een bestemmingsplan. De mogelijkheid tot het opnemen van een concrete geurnorm onderzoeken wij nader bij het maken van het bestemmingsplan met wijzigingsbevoegdheid mocht daar voor gekozen worden.

3. Milieu, aspect gezondheid

Er zijn op landelijk niveau onderzoeken over het aspect gezondheid en mest gedaan door het RIVM. Initiatiefnemer moet zich bij de onderbouwing van het ruimtelijke verzoek baseren op deze algemene onderzoeken.

Om gezondheid te verankeren in beoordeling van aanvragen voor mestbewerkingsinstallaties wil de provincie een beleidsregel Gezondheid en Mestbewerking vaststellen. Deze is nog niet gereed. Voordat een beleidsregel kan worden vastgesteld is nog, vooral technisch, aanvullend onderzoek nodig.

De omgevingsdiensten gaan het Toetsingskader Gezondheid en Mestbewerking van de provincie toepassen. De provincie gaat gemeenten verzoeken dit ook te doen. Daarnaast krijgt het toetsingskader een formele status.

Zolang er geen toetsingskader is, moet initiatiefnemer voor concrete vestiging van het mestbewerkingsbedrijf wat ons betreft beschikken over een positief advies over het aspect

gezondheid. Dat advies moet afkomstig zijn van een op het gebied van gezondheid deskundige en onafhankelijke instantie of organisatie.

4. *Milieu, verkeer*

Onderzoek naar de verkeersgevolgen van een grootschalig mestbewerkingsbedrijf moet de provincie doen bij de vergunningverlening. Dit onderzoek maakt eventueel ook onderdeel uit van planologische beoordeling van het initiatief. Aangetoond moet worden dat de gevolgen van de verkeersstromen voor het bedrijventerrein aanvaardbaar zijn voor de omgeving, met name ook voor het landelijk gebied.

5. *Milieu, best beschikbare technieken*

Dit toetsingskader is met name van belang voor vergunningverlening. De installaties van nieuwe mestbewerkingsbedrijven voldoen door toetsing aan BBT-documenten (BBT: Best Beschikbare Technieken) aan de laatste inzichten over de best beschikbare technieken voor deze branche. Uitgangspunt is dat iedere aanvraag en vergunning milieu voldoet aan deze BBT-documenten. BBT-documenten zijn dynamisch van aard, omdat ze iedere keer dat er betere technieken zijn, bijgesteld worden.

6. *Toezicht en handhaving*

Er moet online volgbare monitoring kunnen plaatsvinden van de vergunningsvoorwaarden.

7. *Draagvlak*

Een zorgvuldig proces is nodig om draagvlak te creëren én om het vertrouwen van de omgeving te krijgen. Daarvoor kan als voorwaarde worden gesteld dat de initiatiefnemer vanaf het begin actief informatie verstrekt en de dialoog aangaat met de omgeving. Daarnaast kan de monitoring en het instellen van een contactpersoon en klachtenpunt bijdragen aan de acceptatie van een mestbewerkingsbedrijf.

3. Eindconclusie

Wij willen bij vergunning en bestemmingsplan voorwaarden stellen aan de vestiging van een grootschalig mestbewerkingsbedrijf In Oss. Daarnaast moet de initiatiefnemer zorgen voor een zorgvuldig proces.

Vergunning:
de gemeente blijft er bij de provincie op aandringen dat een MER gemaakt wordt voor de vergunning tot vestiging van het mestbewerkingsbedrijf.

Bestemmingsplan:
In vervolg op ons voorbereidingsbesluit stelt de gemeente een nieuw bestemmingsplan op. Uit het proces tot nog toe blijkt niet dat voldaan wordt aan de gestelde voorwaarden.
In alle gevallen wil de gemeente bereiken dat aan al onze voorwaarden voor vestiging wordt voldaan. De beste manier om dat te bereiken is een MER. Wij hebben niet de mogelijkheid om via het bestemmingsplan zeker te stellen dat initiatiefnemer een MER uitvoert. Daarom rest ons geen andere keuze dan een mestbewerkingsbedrijf niet toe te staan bij het nieuwe bestemmingsplan.
Dat neemt niet weg dat, als wel aan alle voorwaarden wordt voldaan, de gemeente bereid is haar standpunt te heroverwegen.